

Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú.
Wolkerova alej 92/18, Svitavy

tel.: 461 535 324

e-mail: salvia@salvia.cz

www.salvia.cz

SVÍTÁNÍ

zpravodaj č. 2 a 3/2020

Rozvolnění mimořádných opatření

V souvislosti s výskytem onemocnění koronavirus přistupujeme k rozvolnění opatření:

1. Středisko sociálních služeb Salvia, z. ú. bude mít od 18. 5. 2020 běžnou návštěvní dobu:
pondělí až čtvrtek od 8:00 do 17:00 hod., pátek není návštěvní den.
2. Návštěvy na detašovaných pracovištích budou obnoveny od 1. 8. 2020.
3. Odborné sociální poradenství bude od 18. 5. 2020 poskytováno v sídle organizace standardním způsobem. Pro detašovaná pracoviště bude poskytováno do 1. 8. 2020 telefonicky nebo e-mailem.
Tel. čísla: **731 468 568, 739 392 939, 607 167 783**, e-maily: **fnukalova@salvia.cz, knotigova@salvia.cz, salvia@salvia.cz.**
4. Doprava osob se zdravotním postižením a seniorů bude zajišťována standardním způsobem. Z přepravy budou i nadále vyloučeny osoby, které mají příznaky onemocnění horních cest dýchacích nebo teplotu 37°C a více. Platí až do odvolání.
5. Při návštěvě ve Středisku sociálních služeb Salvia, z. ú. jsou stále dodržovány 2metrové odstupy mezi jednotlivými osobami, do organizace se vstupuje pouze dveřmi č. 402 se zakrytými dýchacími cestami (rouška, respirátor apod.). U dveří je dezinfekce, kterou musí každý návštěvník použít.

Dlouhodobé ošetřovné

Jedná se o 90denní dávku, která umožní lidem zůstat doma v situaci, kdy budou pečovat o člena rodiny, u kterého ošetřující lékař zdravotnického zařízení poskytující lůžkovou péči (zejména nemocnice) rozhodl, že jeho zdravotní stav potřebuje po propuštění z nemocnice domácí celodenní péči. Tato dávka rovněž poskytne prostor pro případné následné rozhodnutí rodiny, jak se o svého blízkého postarat v případě, kdy lze očekávat, že se za tři měsíce neuzdraví a bude nadále vyžadovat péči.

Okruh osob, kterým může za splnění podmínek vzniknout nárok na dlouhodobé ošetřovné z důvodu poskytování dlouhodobé péče je poměrně široký. Mohou jimi být příbuzní (např. manželka, dospělý potomek nebo snacha apod.) osoby vyžadující dlouhodobou péči. Dále to také může být druh nebo družka ošetřované osoby anebo osoba žijící s ošetřovanou osobou v domácnosti. U osob bez přímého příbuzenského vztahu je zákonem stanovena podmínka společného místa trvalého pobytu s osobou, které je poskytována celodenní péče.

Podmínky nároku

Základní podmínkou nároku na dávku je účast ošetřující osoby na nemocenském pojištění, tj. např. trvání zaměstnání, které založilo účast na pojištění v době nástupu na tuto dávku. Přitom platí, že před začátkem čerpání dávky trvala účast na nemocenském pojištění u zaměstnance alespoň po dobu 90 kalendářních dnů v posledních 4 měsících. U osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) musí být pro nárok na dávku splněna podmínka dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ alespoň po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházejících dni nástupu na dlouhodobé ošetřovné. OSVČ nesmí v době pobírání této dávky vykonávat osobně samostatnou výdělečnou činnost.

Současně také musí být u ošetřované osoby splněna podmínka hospitalizace, která trvala alespoň 7 po sobě jdoucích kalendářních dnů, a potřeby celodenní péče v domácím prostředí alespoň po dobu 30 dnů následujících po propuštění z nemocnice. Ošetřované osobě musí být vydáno rozhodnutí o potřebě dlouhodobé péče, a to ošetřujícím lékařem zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči.

Specifickou podmínkou pro nárok na dlouhodobé ošetřovné je, že ošetřovaná osoba udělila souhlas s poskytováním dlouhodobé péče ošetřující osobě, a to na žádosti o dávku. Ošetřovaná osoba může tento svůj souhlas písemně odvolat a informovat o tom ošetřující osobu, která písemné odvolání souhlasu podepíše a tím potvrdí, že o odvolání byla informována. Písemné odvolání souhlasu ošetřující osoba bezodkladně předá OSSZ, která jí vyplácí dávku. U nezletilých osob se udělení souhlasu s poskytováním dlouhodobé péče nevyžaduje.

Podání žádosti

Nárok na dlouhodobé ošetřovné se bude uplatňovat prostřednictvím několika předepsaných tiskopisů, některé vystavuje pouze ošetřující lékař zdravotnického zařízení lůžkové či ambulantní péče, jiné vyplní žadatel o dávku spolu s osobou, o kterou bude pečovat. Zaměstnanec předá doklady svému zaměstnavateli a ten je spolu s dalšími podklady odešle na OSSZ. OSVČ je předávají přímo „své“ OSSZ, u které jsou registrovány.

Podle zákoníku práce uděluje zaměstnavatel svému zaměstnanci souhlas s nepřítomností v práci k poskytování dlouhodobé péče. Zpravidla tak učiní na základě tiskopisu Žádost o dlouhodobé ošetřovné. Zaměstnavatel není povinen tento souhlas udělit jen v případě, že tomu brání vážné provozní problémy. Neudělení souhlasu musí zaměstnavatel oznámit zaměstnanci písemně a důvody neudělení prokázat. Pokud zaměstnanec bude mít za to, že zaměstnavatelem uvedené provozní důvody by udělení souhlasu neměly bránit, má možnost obrátit se na oblastní inspektorát práce.

Řízení o nároku, lhůty a vydání rozhodnutí

O nároku na dávku rozhoduje příslušná OSSZ. Jsou-li podmínky pro přiznání dávky splněny, je dávka pojištěnci vyplacena a žádné rozhodnutí se pojištěnci nezasílá. Současně s dávkou obdrží občan písemné oznámení o druhu vyplácené dávky, její denní výši, výši denního vyměřovacího základu a době, za kterou byla dávka vyplacena. Oznámení se uvádí formou sdělení příjemci na výpisu z účtu nebo formou sdělení na poštovní poukázce (tzv. zpráva pro příjemce). V případě, že oznámení bude delší, než je povolený počet znaků na zprávě pro příjemce, zašle OSSZ písemné oznámení formou dopisu (jde o vydání oznámení v tzv. zkráceném řízení).

Pokud nebyly podmínky pro nárok na ošetřovné splněny, je žadateli zasláno rozhodnutí o zamítnutí žádosti, v jehož odůvodnění jsou důvody zamítnutí specifikovány.

Nárok na další dlouhodobé ošetřovné může vzniknout nejdříve po uplynutí 12 měsíců ode dne, za který měl občan (přesněji pojištěnec) naposledy při téže potřebě dlouhodobé péče nárok na výplatu dlouhodobého ošetřovného.

Výpočet a výše dávky

Základem pro výpočet ošetřovného je denní vyměřovací základ. To je zjednodušeně řečeno průměrný denní příjem za rozhodné období - zpravidla za 12 kalendářních měsíců před měsícem, ve kterém vznikla sociální událost (např. potřeba péče). Příjmy (vyměřovací základy) v tomto období se sečtou, vydělí se počtem kalendářních dnů (do tohoto počtu se nezapočítávají tzv. vyloučené dny, to jsou např. dny, kdy náležela

některá z dávek nemocenského pojištění) a získaná částka tvoří denní vyměřovací základ. Ten se dále podle zákona o nemocenském pojištění redukuje prostřednictvím tří redukčních hranic, tím se získá tzv. redukovaný denní vyměřovací základ.

Výše dlouhodobého ošetřovného: od prvního kalendářního dne činí 60 % redukovaného denního vyměřovacího základu za kalendářní den.

Výplata dávky

Maximálně lze ošetřovné čerpat 90 dnů.

Dávku vyplácí OSSZ, a to nejpozději do 1 měsíce následujícího po dni, v němž jí byly doručeny řádně vyplněné podklady.

Povinnosti

Pojištěnec nebo jiný oprávněný, popřípadě příjemce dávky, je povinen hlásit jak důvod zániku nároku na dávku, tak i jiné skutečnosti rozhodné pro trvání nároku na dávku, a to bez zbytečného odkladu.

Nesouhlas s rozhodnutím a opravné prostředky

Ve sporu o nárok na dávku nebo její výši, o jejím snížení nebo odnětí, o zastavení její výplaty, rozhoduje příslušná OSSZ. Proti jejímu rozhodnutí je možno do 15 dnů podat odvolání k OSSZ, která rozhodnutí vydala. O odvolání rozhoduje ČSSZ.

Další související informace

Důležité je, neplést si nemocenské pojištění se zdravotním pojištěním. Jejich účel je odlišný. Nemocenské pojištění slouží k finančnímu zajištění v případě nemoci či mateřství v zásadě pracujícím lidem. Tuto agendu zajišťují v součinnosti se zaměstnavateli OSSZ. Zdravotní pojištění však slouží k úhradě zdravotní péče, jako je lékařské ošetření, ambulantní či nemocniční léčba, pohotovostní a záchranná služba aj., a je v působnosti zdravotních pojišťoven. Principy zdravotního pojištění jsou jiné než v sociálním pojištění, proto je nutné se na práva a povinnosti s ním související informovat vždy u zdravotní pojišťovny, u které je dotyčný registrován.

Místní příslušnost OSSZ k výplatě dávek nemocenského pojištění se určuje sídlem zaměstnavatele, pokud je toto sídlo shodné s místem mzdové účtárny (nebo pokud zaměstnavatel nemá mzdovou účtárnu). Má-li zaměstnavatel mzdovou účtárnu v místě, které není shodné se sídlem zaměstnavatele, řídí se místní příslušnost OSSZ podle místa mzdové účtárny. Zaměstnanci se při vyřízení žádosti o dávku obracejí na svého zaměstnavatele (a to i bývalého), který zajistí předání žádosti a dalších podkladů důležitých pro rozhodnutí o dávce příslušné OSSZ.

Nárok na dlouhodobé ošetřovné nebude mít osoba během péče o dítě, jestliže jiná osoba má z důvodu péče o toto dítě nárok na výplatu peněžité pomoci v mateřství nebo na rodičovský příspěvek. To neplatí, pokud tato jiná osoba onemocněla, utrpěla úraz, porodila, byla přijata do ústavní nebo lázeňské péče, a nemůže tak o dítě pečovat.

Nárok na dlouhodobé ošetřovné nemají např. studenti (samotné studium se totiž za dobu pojištění nepovažuje) ani osoby vedené v evidenci úřadu práce. Zaměstnancům, kteří vykonávají tzv. zaměstnání malého rozsahu (sjednaný příjem do 3 000 Kč) či jsou zaměstnání na základě dohody o provedení práce (bez ohledu na výši zúčtovaného příjmu), nárok na dávku nevzniká.

Zdroj: <https://www.cssz.cz/dlouhodobé-osetrovne>

Úhrada invalidních vozíků a jejich opravy zdravotní pojišťovnou

Invalidní vozíky a jejich příslušenství patří podle tzv. kategorizačního stromu pro jednotlivé pomůcky do skupiny 07. Vozíky jsou rozděleny do obecných skupin. Pro každou skupinu je přesná specifikace, jak má vozík vypadat, kdo jej může předepisovat, jaký musí být zdravotní stav žadatele, aby byly naplněny

podmínky pro možnost přidělení vozíku z konkrétní skupiny. Je zde také uvedena doba, kdy můžete žádat o nový vozík, cena vozíku a zda se jedná o pomůcku cirkulovatelnou tzn., že vozík je uživateli pouze zapůjčen a zůstává majetkem zdravotní pojišťovny (ZP). Pokud pomůcka není cirkulovatelná a je majetkem uživatele a uživatel si musí veškeré opravy uhradit sám.

Mechanické vozíky

Skupina **mechanických vozíků (MIV) základních** má další tři podskupiny, kdy základní a základní variabilní MIV může předepisovat (vedle obecně předepisujících lékařů odbornosti rehabilitace, neurologie a ortopedie) i praktik, geriatr, diabetolog, pediatr a internista. Úhrada ZP je do 10.435 Kč bez DPH a všechny vozíky jsou cirkulovatelné.

MIV odlehčené jsou částečně variabilní. Může je předepisovat i internista. Cena je do 17.391 Kč bez DPH a jsou cirkulovatelné.

MIV aktivní v základním provedení do 12 kg, které jsou vysoce přenastavitelné, mají pro předpis podmínku zachované funkce horních končetin a uživatel musí být vysoce aktivní. ZP hradí do 39.130 Kč bez DPH. Vozík není cirkulovatelný a přechází do majetku uživatele.

MIV dětské jsou ve dvou skupinách: odlehčené, variabilní, které jsou částečně přenastavitelné. V ceně do 19.130 Kč bez DPH a jsou cirkulovatelné. Dále dětské vozíky aktivní, vysoce přenastavitelné v ceně do 14.786 Kč bez DPH, které nejsou cirkulovatelné tzn., že přecházejí do majetku uživatele. Dětské MIV speciální, multifunkční cena do 56.522 Kč bez DPH jsou cirkulovatelné.

Všechny MIV mají frekvenční dobu užití 5 let, včetně dětských.

Dále jsou **MIV speciální**, kam patří vozíky nadměrné s nosností do 160 kg a s úhradou od 13.043 Kč bez DPH a jsou cirkulovatelné. Ostatní vozíky speciální jednopákové (do 27.826 Kč bez DPH), dvouobroučové (do 20.870 Kč bez DPH), vertikalizační (do 52.174 Kč bez DPH) a multifunkční (do 43.478 Kč bez DPH) nejsou cirkulovatelné a přecházejí do majetku uživatele.

Příslušenství k MIV je hrazeno po dobu 5 let v částce 90 % ceny a 10 % si doplácí uživatel.

Veškeré vozíky, mechanické i elektrické, a příslušenství podléhají schválení revizním lékařem, musí být medicínsky zdůvodněné. Také je třeba medicínsky zdůvodnit, proč pacient nemůže mít finančně méně náročnou pomůcku, protože ZP jako správný hospodář musí mít ke všemu doloženo zdůvodnění a nesmí vynakládat finanční prostředky tam, kde by bylo možné něco ekonomičtějšího.

Elektrické vozíky

Všechny **elektrické vozíky (EIV)** jsou cirkulovatelné a mají frekvenční dobu užití 7 let.

Jsou dělené do tří skupin: **převážně interiérové**, typ základní (do 65.217 Kč bez DPH) a typ variabilní (do 100.000 Kč bez DPH); **převážně exteriérové** jako typ variabilní (do 108.696 Kč bez DPH) a typ variabilní s anatomickým sedem (do 123.478 Kč bez DPH) Třetí skupinou jsou **EIV speciální**, vertikalizační (do 121.739 Kč bez DPH).

Příslušenství k EIV je po schválení revizním lékařem hrazeno ZP z 90 % a 10 % si hradí klient. Je na dobu 7 let a je cirkulovatelné s vozíkem.

U EIV exteriérových je možnost současně předepsat mechanický vozík (k udržení zbytkového svalového potenciálu a mobilizaci funkčních rezerv) včetně příslušenství do finančního limitu 17.391 Kč bez DPH na dobu 7 let.

Přídavné pohony

Přídavný elektropohon k MIC je možno vypsát při kombinaci těžké poruchy funkce HKK a případně trupu nebo s chronickým onemocněním, které neumožňuje zvýšit zátěž a plné využití MIV. Lze předepsat současně s MIV při indikaci udržení zbytkového potenciálu a mobilizaci funkčních rezerv. Přídavný pohon je cirkulovatelný a ZP hradí 90 % ceny. Platí samozřejmě pro typ zařazený v sazebníku.

Zdravotní kočárky

Zdravotní kočárky jsou všechny necirkulovatelné, přecházejí do majetku uživatele, mají frekvenční dobu užití 3 roky a lze je předepsat od dvou let věku dítěte.

Jsou rozděleny do tří skupin: **nepolohovací** (do 12.174 Kč bez DPH), **částečně polohovací** (do 13.913 Kč bez DPH) a **plně polohovací** (do 26.087 Kč bez DPH).

Kočárky i příslušenství ke zdravotním kočárkům musí být taktéž medicínsky důkladně zdůvodněny, příslušenství v 90 % ceny hradí po souhlasu revizního lékaře ZP a 10 % klient na dobu tří let a není cirkulovatelné.

Na základě zkušeností z více různých pracovišť klade ZP vyšší důraz na opravdu podrobné medicínské zdůvodnění. Při odvolání se výrazněji prodlužuje doba, za kterou může klient vozík získat.

Aktivní vozíčkář, kterému bude schválen aktivní MIV, si veškeré opravy hradí sám. Pokud si opravy hradit nechce, musí mít podle kategorie stromu vozík cirkulovatelný, méně aktivní.

Zdravotní dětské kočárky jsou všechny necirkulovatelné a veškeré opravy si hradí uživatel nebo zákonný zástupce sám. Klienti, kteří splňují kritéria pro přiznání EIV a splňují kritéria k výpisu i MIV, musí mít mechanický vozík včetně příslušenství, který „se vejde“ do úhrady 17.391 Kč bez DPH včetně příslušenství.

Zdroj: časopis Můžeš 5/2020

Základní rady při péči o nemocné Alzheimerovou nemocí

Dobře zpracované rady pro pečující o nemocné s Alzheimerovou chorobou nabízí společnost Pfizer:

1. Odklidíte z místnosti vše, co tam překáží, aby se snížilo nebezpečí pádu nemocného.

2. Zabezpečte plynové a elektrické sporáky a jiné spotřebiče.

- Přikryjte ovládací knoflíky a mikrovlnné i jiné elektrické trouby odpojte ze sítě, když jsou mimo provoz.

3. Odstraňte i jiné předměty, které by mohly pacienta ohrozit

- Používáte-li bojler, snižte teplotu pod 50 stupňů. Uchráníte tak nemocného před opařením.
- U dveří do koupelny a ložnice odstraňte zámky z vnitřní strany dveří.
- Prostory, kde je vana nebo bazén, nechávejte uzamčené.
- Peněženky, klíče, účty a důležité doklady ukládejte mimo dosah nemocného
- Zamykejte nebezpečné látky např. čisticí prostředky, zápalky a léky.

4. Zabraňte osobě s Alzheimerovou nemocí v řízení auta

- Pro obecnou bezpečnost je důležité, aby nemocný nesedl za volant.
- Znemožňujte mu přístup k autu. Klíče od auta schovávejte a auto nechávejte zamčené. Snažte se auto zaparkovat tak, aby je nemocný neviděl.

5. Kontrolujte, kam nemocný chodí

- Nemocní s Alzheimerovou nemocí bývají neklidní a zmatení. Snadno mohou bloudit a ztratit se.
- Dveřní zámky upravte tak, aby je nemohla osoba s Alzheimerovou nemocí odemknout.
- Požádejte sousedy, aby vás upozornili, když uvidí, že se nemocný pohybuje někde sám.
- Kupte nemocnému náramek, na který se dá umístit jméno a adresa, a dbejte na to, aby jej nosil.

6. Pomoc při péči o vlastní osobu nemocného

- Jídlo a pití

Alespoň jedno jídlo denně konzumujte společně s nemocným. Dbejte na to, aby jídlo mělo co nejvyšší výživnou hodnotu a aby nemocný během dne vypil dostatek tekutin.

- **Oblékání**

Pro nemocného je někdy obtížné vybrat si, co si má obléci. Zkuste mu připravit každý den oblečení sami. Potřebuje-li nemocný pomoc při oblékání, podávejte mu jednotlivé kusy oblečení a říkejte mu, jak si je má obléci.

- **Podávání léků**

Dbejte na to, aby nemocný denně užíval všechny léky, které má předepsány. Nespoléhejte na to, že si nemocný vezme léky sám. Dávejte mu je raději sami, abyste si byli jisti, že je užívá včas a ve správném množství. Léky uchovávejte na bezpečném místě, abyste zabránili tomu, že si jich nemocný omylem vezme více.

7. Komunikace a chování

Pro nemocného s Alzheimerovou nemocí je často obtížné se dorozumět a být pochopen.

K projevům Alzheimerovy nemoci patří i to, že nemocní jednájí a chovají se takovým způsobem, který vás může znechutit nebo rozčítit. Uvědomte si, že to je důsledek nemoci a ne záměr. Naučte se s takovými obtížnými situacemi vyrovnávat.

Nemocní s Alzheimerovou nemocí mají často potíže porozumět smyslu řečeného, ale jsou velmi citliví na to, jak se, co říká. Snažte se vždy komunikovat vlídným a klidným tónem.

Způsob komunikace volte oznamovací ne tázací. Např. místo abyste se ptali: „Chceš se jít vykoupat?“, oznamte: „Koupel máš připravenou, tady je ručník“.

Rozptylujte pozornost nemocného. Nemocný chce jít například sám ven. Místo, abyste řekli: „Kam chceš teď jít? Nemůžeš odejít sám.“ Řekněte: „Než odejdeš, pojď mi tady s tím na chvíli pomoci“. Pacientova pozornost se zaměří na něco jiného a brzy zapomene na to, co chtěl původně dělat.

Vyhýbejte se diskusím o realitě. Nemocný si často realitu neuvědomuje a není schopen rozlišovat minulost a přítomnost.

Může dokonce zapomenout, kdo jste. To je samozřejmě velmi nepříjemné, přesto netrvejte na své verzi reality, vznikl by tak ještě větší stres.

Místo, abyste řekli: „Tatínkovi nemůžeš zavolat, je přeci už tolik let mrtev“, řekněte: „On teď určitě není doma. Zavoláme mu později.“

8. Plánujte každodenní činnost pro nemocného

Pacienti s Alzheimerovou nemocí se často nudí. Rádi by něco dělali, ale nevědí, co a jak. Proto je dobré připravit jim na každý den nějakou činnost. Úkoly musí být jednoduché. Vhodné je, když se činnosti opakují. Pracujte spolu s nemocným a obtížnější část úkolu udělejte případně sami (např. při pečení koláče sami obstarajte vážení nebo odměřování surovin).

Dbejte na to, abyste se vy i nemocný udržovali v co nejlepší fyzické kondici. Výborným pohybem je procházka v přírodě. Cvičení zmírňuje neklid a zlepšuje spánek.

Zdroj: Pečujeme doma 03/2020

Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú., Wolkerova alej 92/18, 568 02 Svitavy, tel.: 461 535 324, e-mail: salvia@salvia.cz, Mgr. Ludmila Benešová, Bc. Lucie Fňukalová, DiS., Renáta Knötigová, DiS., Zuzana Krejsarová, DiS. Případné příspěvky zasílejte na výše uvedenou adresu. Příspěvky se nevracejí.
Registrováno u MK ČR, E 11729.